

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 4Tdo/17/2019                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 3714010453                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 20.08.2019                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Pavol Farkaš             |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2019:3714010453.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Dany Wänkeovej a JUDr. Aleny Šiškovéj, v trestnej veci obvineného A. D. pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák., vedenej na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 1T/90/2014, na neverejnom zasadnutí konanom 20. augusta 2019 v Bratislave, o dovolaní obvineného A. D. proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 1. augusta 2017, sp. zn. 23To/46/2017, takto

### rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného A. D. s a odmieta.

### Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica (ďalej tiež „okresný súd“) z 25. januára 2017, sp. zn. 1T/90/2014 bol obvinený A. D. (ďalej tiež „obvinený“) uznaný za vinného z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák., ktorého sa dopustil na skutkovom základe, že:

dňa 12.05.2014 asi o 10.00 hod. v N. D., J.. R., na schodoch rodinného domu č. XXX/XX, bezdôvodne fyzicky napadol svojho brata C. D., bytom N. D., J.. R. č. XXX/XX tak, že ho chytil pod krkom za oblečenie, udrel ho dvakrát do zadnej časti hlavy, následne ho pootočil so slovami: „veď som ti sľúbil, že keď prídeš, tak Ťa zhodím zo schodov“, sotil ho dolu schodmi, pričom prepadol dopredu, spadol na rameno, urobil kotrmelec a skotúľal sa asi po 9 schodoch, čím mu takto spôsobil pomliaždenie ramena, totálnu ruptúru šľachy nadhrebeňového svalu vpravo, čiastočnú ruptúru šľachy podlopatkového svalu vpravo a parciálnu ruptúru šľachy dlhej hlavy bicepsu vpravo, lézie šliach v oblasti pravého ramena a pravej lopatky, ktoré zranenia ho obmedzovali v bežnom spôsobe života od 12.05.2014 do 16.06.201 fixáciou v Dessaultovom obvaze pravej hornej končatiny úplne vyradenou hybnosťou, pričom prvých 14 dní mal výrazné bolesti pravého ramena a pleca, bol výrazne obmedzený pri hygiene, sprchovaní a umývaní zubov a pri spánku, nakoľko mohol ležať len na ľavej strane a bol odkázaný na pomoc pri obliekaní, obúvaní a hygiene.

Za to mu okresný súd uložil podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák., trest odňatia slobody vo výmere 7 mesiacov, výkon ktorého podmiennečne odložil a určil obvinenému skúšobnú dobu

na 1 rok. Taktiež mu uložil povinnosť nahradiť poškodenému C. D. (ďalej tiež „poškodený“), bytom N. D., J.. R. č. XXX/XX škodu vo výške 1. 812,80 Eur.

Proti rozsudku okresného súdu podal obvinený odvolanie, ktoré Krajský súd v Trenčíne (ďalej tiež „krajský súd“) uznesením z 1. augusta 2017, sp. zn. 23To/46/2017 podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Proti uzneseniu krajského súdu, ktoré bolo obvinenému doručené 21. septembra 2017 podal obvinený dovolanie z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c) a i) Tr. por., t. j. z dôvodov, že bolo zásadne porušené jeho právo na obhajobu (§ 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.) a že dovolaním napadnuté rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia (§ 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.).

V záujme naplnenia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., t. j. že malo byť zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu, obvinený namietal celý rad väd, ktoré mali nastať v základnom trestnom konaní. Konkrétne namietal, že nebol v prípravnom konaní upovedomený o výsluchu poškodeného C. D. a svedkyne X. D. (ďalej tiež „svedkyňa“), konajúceho sa 24. októbra 2014, ďalej, že znalecký posudok MUDr. Pavla Mičiaka bol vypracovaný pred vznesením obvinenia a len na podklade výsluchu poškodeného a svedkyne zo 4. júla 2017 a uznesenie o príbratí vyššie uvedeného znalca nebolo doručené obvinenému, podľa tvrdenia obhajoby poškodený a svedkyňa ako súrodenci obvineného, nemali byť poučení o práve odmietnuť výpoveď podľa § 130 ods. 1 Tr. por. V ďalšom poukázal na to, že na hlavnom pojednávaní 16. marca 2016 bola nezákonne prečítaná zápisnica o výsluchu svedkyne zo 4. júla 2014, teda z obdobia pred vznesením obvinenia a napokon - že na hlavnom pojednávaní 2. februára 2015 nemalo byť obvinenému umožnené „spontánne“ vypovedať, čím malo byť porušené ustanovenie § 122 ods. 2 Tr. por. V rámci zásadného porušenia práva na obhajobu obvinený namietal tiež nevykonanie ním navrhovaných dôkazov, ako „nepodstatných pre samotné rozhodnutie“.

V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., t. j. že dovolaním napadnuté rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom právnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia obvinený namietal, že „skutok v bode 1 obžaloby bol skutkovo vymedzený úplne inak ako je uvedený v bode I výroku rozsudku“. Ďalej namietal, že bol nesprávne uznaný za vinného zo spáchania skutku právne kvalifikovaného ako zločin vydierania (str. 10 dovolania), pričom ani jedným dôkazným prostriedkom nebolo preukázané, že poškodenému hrozil ťažkou ujmu. V dovolaní taktiež namietal nesprávne zistenie skutku, nakoľko poškodený na hlavnom pojednávaní konanom 2. februára 2015 mal uviesť, že spadol v podstate sám a súdy neodstránili rozpory v jeho predchádzajúcich výpovediach, súdy sa vôbec nezaoberali jeho obhajobou, že v čase skutku nebol na mieste činu a nesprávne mali vyhodnotiť vypracovaný znalecký posudok. Dovolateľ v konečnom dôsledku namietal porušenie práva na spravodlivý súdny proces garantovaný Ústavou Slovenskej republiky, Listinou základných práv a slobôd a Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Obvinený navrhol, aby dovolací súd vyslovil, že napadnutým uznesením krajského súdu a rozsudkom okresného súdu, ako aj konaním, ktoré rozhodnutiam predchádzalo, bol porušený zákon v neprospech obvineného v ustanoveniach § 2 ods. 1, § 2 ods. 10, § 2 ods. 15, § 237, § 278 ods. 1 Tr. por., aby uznesenie krajského súdu a rozsudok okresného súdu zrušil, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušované rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu ku ktorej došlo zrušením stratili podklad a aby prikázal Okresnému súdu Považská Bystrica, aby trestnú vec obvineného v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril poškodený C. D., ktorý navrhol, aby dovolací súd jeho dovolanie zamietol, pretože vina obvineného bola jednoznačne preukázaná a v konaní nedošlo k procesným pochybeniam.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Považská Bystrica vo svojom vyjadrení navrhla dovolanie

obvineného odmietnuť, pretože dovolacie dôvody ním uplatňované nie sú dané. Poukázala na to, že sudy v základnom konaní nezistili také rozpory vo výpovediach poškodeného, ktoré by spochybnili jeho tvrdenie o „sotení“ obvineným dolu schodiskom rodinného domu. Jednotlivé procesné nedostatky, ktoré viedli k zrušeniu predchádzajúcich rozhodnutí okresného súdu boli odstránené v ďalšom priebehu konania (ustálenie okamihu skutku, doplnenie znaleckého posudku s možnosťou strán klásť otázky znalcom, doplnená právna veta a odôvodnenie rozsudku). K prečítaniu výpovede svedkyne X. D. z prípravného konania v konaní pred súdom podľa § 263 ods. 4 Tr. por. uviedla, že svedkyňa bola v prípravnom konaní riadne poučená o práve odmietnuť výpoveď v zmysle § 130 ods. 1 Tr. por. Poukázala na zmenu ťažiska argumentácie obhajoby obvineného, ktorý sa najskôr usiloval presvedčiť sudy o fyzikálnej nemožnosti priebehu skutku a v súčasnosti dopĺňa, že v čase spáchania skutku sa na mieste činu ani nenachádzal. K namietanému zásadnému porušeniu práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., uviedla, že za zásadné porušenie práva na obhajobu nemožno pokladať skutočnosť, že sudy nevykonali všetky obvineným navrhované dôkazy, alebo že vykonané dôkazy nevyhodnotili podľa jeho predstáv. Sudy v základnom konaní podľa názoru prokurátorky riadne zistili skutkový stav a skutok obvineného aj správne právne posúdili ako prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. K ďalšiemu dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., zdôraznila, že v rámci tohto dovolacieho dôvodu nie je možné preskúmavať správnosť a úplnosť zistenia skutku tak, ako ho zistili sudy nižšieho stupňa.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 písm. h) Tr. por.), bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), osobou oprávnenou na jeho podanie (§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Tr. por.), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.) a že dovolateľ pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Tr. por.).

Najvyšší súd následne zistil, že v prípade dovolania A. D. je zrejmé, že nie sú naplnené ním uplatnené dôvody dovolania, a preto ho podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol na neverejnom zasadnutí.

Úvodom je potrebné uviesť, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným a záväzným rozhodnutiam predstavuje výrazný zásah do právnej istoty a stability právnych vzťahov v právnom štáte. Aj z uvedeného dôvodu je dovolanie určené k náprave najzásadnejších a zákonom taxatívne daných procesných a hmotnoprávnych väd, ktoré by svojimi dôsledkami mohli zásadne ovplyvniť trestné konanie, resp. jeho procesný výsledok.

Jednotlivé dovolacie dôvody, ktoré môže dovolateľ uplatňovať, sú zákonom dané taxatívne, teda formou uzavretého výpočtu, pričom z hľadiska obsahu, dôvody dovolania (§ 371 ods. 1 písm. a) až n) Tr. por.), v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní, sú koncipované podstatne užšie. Dôvody dovolania sú teda užšie a striktné obmedzené, aby sa príliš širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nenarušovala právna istota a nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie odvolanie“.

V neposlednom rade rozsah prieskumnej činnosti v dovolacom konaní súdom je v porovnaní s odvolacím konaním taktiež obmedzený (§ 385 a § 371 ods. 4 Tr. por.), v dôsledku čoho významnú rolu v dovolacom konaní zohráva vymedzenie väd, resp. chýb zo strany dovolateľov, ktoré majú naplňať niektorý z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. a) až n) Tr. por. K otázke vymedzenia väd, resp. chýb a ich priradenia k jednotlivým dovolacím dôvodom pozri aj R 120/2012. Charakteristickým znakom dovolacieho konania, ako aj významným obmedzením použiteľnosti argumentácie samotných dovolateľov, je nemožnosť použitia v dovolaní určitej okolnosti, ak bola táto okolnosť známa tomu kto podáva dovolanie (s výnimkou ministra spravodlivosti) už v pôvodnom, základnom trestnom konaní. Vyššie uvedené obmedzenie platí iba pre okolnosti subsumovateľné pod dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. a) až g) Tr. por.

Podľa § 371 ods. 4 Tr. por. dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. a) až g) nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti. Podnet podľa odseku 3 nemožno použiť na podanie dovolania, ak ho podala osoba uvedená v § 369 ods. 2 alebo 5, namietaná okolnosť bola tejto osobe známa už v pôvodnom konaní a nebola namietaná najneskôr v konaní pred odvolacím súdom.

V prípade dovolania obvineného bolo nutné aplikovať ustanovenie § 371 ods. 4 Tr. por., najmä v rámci väd namietaných ako údajné zásadné porušenie práva na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., nakoľko obvinený namietal celý rad okolností, ktoré mu boli známe už v pôvodnom, základnom trestnom konaní, ale ich nenamietal najneskôr v konaní pred odvolacím súdom. Konkrétne sa jedná o jeho námietky a vady, keď obvinený namietal, že nebol v prípravnom konaní upovedomený o výsluchu poškodeného C. D. a svedkyne X. D. konajúceho sa 24. októbra 2014, že znalecký posudok MUDr. Pavla Mičiaka bol vypracovaný len na podklade výsluchu poškodeného a svedkyne zo 4. júla 2017 a uznesenie o pribratí vyššie uvedeného znalca nebolo doručené obvinenému. Ďalej aj pokiaľ ide o námietky, že poškodený a svedkyňa ako jeho súrodenci nemali byť poučení o práve odmietnuť výpoveď podľa § 130 ods. 1 Tr. por., ako aj že na hlavnom pojednávaní 16. marca 2016 bola nezákonne prečítaná zápisnica z výsluchu svedkyne zo 4. júla 2014, teda z obdobia pred vznesením obvinenia a napokon aj námietka porušenia ustanovenia § 122 ods. 2 na hlavnom pojednávaní 2. februára 2015. Vecnú opodstatnenosť vyššie uvedených väd namietaných obvineným dovolací súd nepreskúmaval, pretože tieto vady a okolnosti nemôže obvinený v zmysle § 371 ods. 4 Tr. por. použiť, nakoľko mu boli známe už v pôvodnom konaní a nenamietal ich najneskôr v odvolacom konaní.

Pokiaľ ide o námietku odmietnutia a nevykonania obvineným navrhovaných dôkazov ako nepodstatných pre rozhodnutie, tak uvedenou námietkou sa mohol dovolací súd v zmysle § 371 ods. 4 Tr. por. zaoberať, nakoľko bola zo strany obvineného už skôr namietaná v základnom konaní (odvolanie, č. I. 316).

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Judikatúra dovolacieho súdu právo na obhajobu v zmysle vyššie citovaného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. poníma ako potrebu vytvorenia podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 4 Tr. por.). Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného, charakteristické pre príslušné štádium trestného konania.

Pokiaľ obvinený namietal odmietnutie ním navrhovaných dôkazov súdom, tak publikovaná judikatúra dovolacieho súdu pod č. R 7/2011 k tejto otázke konštatuje nasledovné „Za porušenie práva na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. nemožno pokladať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení si povinnosti podľa § 2 ods. 10 Tr. por. resp. uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Tr. por.". Zjednodušene povedané obvinený je v rámci práva na obhajobu oprávnený navrhovať dôkazy a aj určitý dôkaz sám zabezpečiť, ale je na úvahe orgánov činných v trestnom konaní a súdu, ktoré z dôkazov vykoná. V rámci práva na obhajobu, v konaní pred súdom je povinnosťou súdu sa zaoberať každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritórnym rozhodnutím tomuto návrhu, buď vyhovieť alebo ho odmietnuť alebo rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú (pozri R 116/2014). V trestnej veci obvineného súdy odmietli ním navrhované dôkazy a nemožno im teda vytýkať, že procesne nereagovali na dôkazné návrhy obvineného. Pokiaľ obvinený bližšie namietal dôvod odmietnutia (nepodstatnosť) jeho dôkazných návrhov podľa § 272 ods. 3 Tr. por., tak dovolací súd v rámci dovolacieho konania, nie je oprávnený preskúmavať či súdy v základnom konaní správne odmietli vykonať dôkazy navrhované stranami podľa § 273 ods. 3 Tr. por., pretože by to odporovalo viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkovým stavom podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. veta za bodkočiarkou, podľa ktorej „správnosť a úplnosť

zisteného skutku však dovolací súd nesmie skúmať a meniť." ( R 7/2011).

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. dovolanie možno podať ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V rámci posudzovania existencie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je dovolací súd oprávnený skúmať, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol subsumovaný pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Do úvahy prichádzajú dve alternatívy a sice, že skutok mal byť právne posúdený ako iný trestný čin, alebo že skutok nie je trestným činom. Dovolací súd hodnotí zistený skutkový stav a vyjadrený v tzv. skutkovej vete v rámci konania o dovolaní len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. pripúšťa iba právne námietky vo vzťahu k zistenému skutkovému stavu súdmi nižších stupňov. Správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu súdmi v základnom, pôvodnom konaní, dovolací súd nesmie skúmať a meniť. Preto všetky námietky, ktorými obvinený napádal správnosť zisteného skutku a vyjadreného v tzv. skutkovej vete rozsudku okresného súdu alebo smerujúce proti hodnoteniu dôkazov, na podklade ktorých súdy v základnom konaní ustálili skutkový stav, sú v dovolacom konaní irelevantné a nemožno ich podriaďiť pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. To predovšetkým platí pre argumentáciu dovolateľa, že súdy nesprávne zistili skutkový stav, nakoľko poškodený na hlavnom pojednávaní konanom 2. februára 2015 mal uviesť, že spadol v podstate sám, že súdy neodstránili rozpory vo výpovediach poškodeného, že sa nezaoberali obhajobou obvineného, že v čase skutku nebol na mieste činu a mali nesprávne vyhodnotiť znalecký posudok. Pokiaľ obvinený namietal, že mal byť nesprávne uznaný za vinného zo zločinu vydierania (str. 10 dovolania), tak uvedená argumentácia obvineného je zjavne mylná, pretože bol uznaný vinným zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. K právnomu posúdeniu skutku kladeného za vinu obvinenému a uvedenému v skutkovej vete rozsudku okresného súdu dovolací súd dodáva, že vykazuje všetky relevantné zákonné znaky prečinu úmyselného ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák.

Dovolací súd dodáva, že okresný súd doposiaľ neopravil v skutkovej vete písomného rozsudku (č. l. 363) okamih času spáchania skutku obvineným, hoci na to poukazoval vo svojom rozhodnutí už aj odvolací súd (č. l. 405). Pre odstránenie pochybností najmä na strane obhajoby, dovolací súd dodáva, že okresný súd okamih skutku (10.00 hod) správne ústne vyhlásil, tak ako túto skutočnosť preukazuje zápisnica z hlavného pojednávania (č. l. 359), avšak v rovnopise svojho písomného rozsudku doručovaného stranám nesprávne uviedol iný okamih skutku (14.00 hod). Uvedenú písársku chybu, resp. zrejmu nesprávnosť bude potrebné postupom podľa § 174 Tr. por. opraviť, tak aby bola odstránená nezhoda (§ 172 ods. 1 Tr. por.) medzi ústne vyhláseným rozsudkom (č. l. 359) a písomným vyhotovením rozsudku okresného súdu (č. l. 363).

Nakoľko obvinený A. D. skutočnosťami, ktoré uviedol vo svojom dovolaní, zjavne nenaplnil dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c) a i) Tr. por., Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí jeho dovolanie podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.